

ਫਤਿਹ ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜੇ.
ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ - ਪਟੀਸ਼ਨਰ
ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ - ਜਵਾਬਦਾਰਾ
2015 ਦਾ CRM-M ਨੰਬਰ 41977
ਨਵੰਬਰ 08, 2016

A. ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ 1973 - ਐੱਸ. 482 ਅਤੇ 197 - ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ - ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਆਵਾਸ ਯੋਜਨਾ - ਸਰਪੰਚ ਦੁਆਰਾ ਗਬਨ ਅਤੇ ਫੰਡਾਂ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ - ਰਿੱਟ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨਿਰਦੇਸ਼ - ਪੰਜਾਬ ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 20 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਆਫੀ ਅਰਥਹੀਣ - ਹੁਣ ਸਰਪੰਚ ਵਿੱਚ ਸਬੰਧਤ ਦਫਤਰ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ - ਆਪਣੇ ਜਨਤਕ ਫਰਜ਼ਾਂ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੰਮ ਕੀਤਾ - ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਪੂਰਵ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ - ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਓਵਰਰਾਈਡ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ - ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਗਲਾ ਸਵਾਲ ਜੋ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਇਸ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਘੁੰਮਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 5 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਪੂਰਵ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਉਸਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਇੱਕ ਸਰਪੰਚ ਅਤੇ ਉਸ ਹੈਸੀਅਤ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਕਰਤੱਵ ਉਸ ਦੇ ਸਹਿ-ਜਵਾਬਦਾਰਾਂ ਨੰ. 6 ਤੋਂ 7 ਦੇ ਨਾਲ, ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਹਨ, ਜਿਸ ਲਈ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ' ਵਿਨੀਤ ਨਰਾਇਣ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ' 1998 (1) ਆਰਸੀਆਰ (ਅਪਰਾਧਿਕ) ਤੋਂ ਸਮਰਥਨ ਮੰਗਦੀ ਹੈ। 357, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਦੀ ਰਾਏ ਸੀ ਕਿ ਹਰ ਕੋਈ ਜਿਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਹੈ। ਅਗਲਾ ਸਵਾਲ ਜੋ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਇਹ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਘੁੰਮਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਇਕ ਨੰਬਰ 5 ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਪੂਰਵ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਸਰਪੰਚ ਵਜੋਂ ਆਪਣੀ ਹੈਸੀਅਤ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਹਿ-ਜਵਾਬਦਾਰਾਂ ਨੰ. 6 ਤੋਂ 7 ਦੇ ਨਾਲ ਉਸ ਦੀ ਹੈਸੀਅਤ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਕਰਤੱਵ, ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਹਨ, ਜਿਸ ਲਈ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ' ਵਿਨੀਤ ਨਰਾਇਣ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ' 1998 (1) ਆਰਸੀਆਰ (ਅਪਰਾਧਿਕ) 357 ਤੋਂ ਸਮਰਥਨ ਮੰਗਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਾਣਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦਾ ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਹੈ, ਉਸ ਨਾਲ ਬਰਾਬਰ ਦਾ ਵਿਵਹਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵ ਰੱਖਦੀ ਹੈ; ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦਾ ਇਲਜ਼ਾਮ ਸਿੱਧੇ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਅਨੁਮਾਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵਰਗੀਕ੍ਰਿਤ ਕਰਨ

ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ

ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਤਤਕਾਲੀ ਸਰਪੰਚ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਜਨਤਕ ਫੰਡਾਂ ਦੇ ਗਬਨ ਦੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਲੜੀ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸਿੱਧੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਪੁਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹੋਰ ਕਾਰਕ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪਰਾਧੀ ਦਾ ਪੱਧਰ ਅਤੇ ਰੁਤਬਾ ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਅਤੇ ਅਰਥਹੀਣ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਲਈ, ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 197 ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. 5 ਦਾ ਸਰਪੰਚ ਹੋਣਾ ਬੰਦ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਕੋਲ ਹੈ। ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਪੂਰਵ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਸਹਿ-ਜਵਾਬਦਾਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਜਨਤਕ ਫਰਜ਼ਾਂ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ, 'ਪੂਰਵ ਮਨਜ਼ੂਰੀ' ਦੇ ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਛਤਰ-ਛਾਇਆ ਹੇਠ ਨਹੀਂ ਛੁਪ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਚਰਣ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਜਨਤਕ ਫਰਜ਼ਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਜਾਂ ਕੋਈ ਸਿੱਧਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਜਿਸ ਲਈ 'ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਲਾਭ ਸਿੰਘ' 2015 (1) ਆਰਸੀਆਰ (ਅਪਰਾਧਿਕ) 287 ' ਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ।

(7 ਲਈ)

ਅੱਗੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਡਿਊਟੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੌਰਾਨ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਸੇਵਕ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇੱਕ ਸਹਿਯੋਗੀ ਕੰਮ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਉਸੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜੁੜਿਆ ਨਹੀਂ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਜਨਤਕ ਫੰਡਾਂ/ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕਦੇ ਵੀ ਜਨਤਕ ਫਰਜ਼ਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਜਾਂ ਜਨਤਕ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਲਈ ' ਸਰੀ ਕਿਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ' 2000 (4) ਆਰਸੀਆਰ (ਅਪਰਾਧਿਕ) 383 ' ਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਰੱਖੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜਨਤਕ ਸੇਵਕ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਰ ਜੁਰਮ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਇਹਨਾਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਰਤੱਵਾਂ ਤੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਵਿਨੀਤ ਨਰਾਇਣ ਦੇ ਕੇਸ (ibid) ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਹ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਲੋਕ ਸੇਵਕ ਉੱਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਰਾਜ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦਾ ਕਾਫ਼ੀ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

(ਪਰਾ ੮)

ਅੱਗੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ, ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਬਿਊਰੋ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੁਮਨਾਮ ਅਤੇ ਜ਼ਾਲਮ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦੀ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਤਸਦੀਕਯੋਗ ਕਿਸਮ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦੋਸ਼ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਸਬੰਧਤ

(*Fateh Deep Singh, J.*)

ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਠੀਕ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਪੰਚਾਇਤ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਦੋਸ਼ਾਂ ਬਾਰੇ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਆਖਰਕਾਰ ਉਸ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੰਬੰਧਤ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ 4,72,000/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਜਨਤਕ ਫੰਡਾਂ ਦੇ ਗਬਨ ਦੇ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 20 ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਹਿਜ਼ ਬਰੀ ਹੋਣਾ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿਚ ਅਰਥਹੀਣ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਇਸ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਦੀ ਸਿਆਸੀ ਚਾਲ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਛੱਤ ਹੋਣ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਖੋਹ ਲਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲਤਾ ਨਾਲ ਲੈਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਮਾਜਿਕ ਪਰਿਵਰਤਨ ਅਤੇ ਉੱਨਤੀ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਧਾਰ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਘਪਲੇ, ਨਾ ਕਿ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਣਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਜ਼ਮੀਨੀ ਪੱਧਰ ਦੇ ਸਿਆਸੀ ਸਮਰਥਕਾਂ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਕਮਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਆਸਾਨ ਸਾਧਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ' ਰਾਜ ਦੀ ਐਨਸੀਟੀ ਆਫ ਦਿੱਲੀ ਬਨਾਮ ਅਜੈ ਕੁਮਾਰ ਤਿਆਗੀ' 2012 (4) ਆਰਸੀਆਰ (ਅਪਰਾਧਿਕ) 297 ਤੋਂ ਸਮਰਥਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ, ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਸਵਾਲ ਉੱਠਿਆ ਕਿ ਕੀ ਵਿਭਾਗੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਦੋਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਬਰੀ ਹੋਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। , ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਭਾਗੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਬਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇੱਕ ਕੈਟੇਨਾ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵਿਭਾਗੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਬਰੀ ਹੋਣ ਦੀ ਅਗਵਾਈ - ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਕਿਸੇ ਫੌਜਦਾਰੀ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਬਰੀ ਜਾਂ ਬਰੀ ਕਰਨ ਲਈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਵਿਭਾਗੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤ ਦੀ ਤਾਕਤ ਫੌਜਦਾਰੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿੱਚ ਘੱਟ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਰਾਜ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਇਹ ਦਲੀਲ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਡਿੱਗਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਲਈ ਕੋਈ ਸਾਰਥਕ ਫਲ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ ਕਿ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਆਸਾ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕਾਰਨ ਦੋਸ਼ੇ ਨੋਟਿਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

(ਪਰਾ 12)

ਅੱਗੋਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਧਾਰਾ 482 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਅਧੀਨ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ. 1, 2 ਅਤੇ 3 ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ 'ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਮੁਨਾਸਿਬ ਸਮਝਦੀ ਹੈ (ਅੰਕੜਾ P4) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਇਸ ਦੇ ਤਰਕਪੂਰਨ ਸਿੱਟੇ ਤੱਕ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਢੁਕਵੀਂ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ, ਜੋ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਅਤੇ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿੰਨਾ ਵੀ ਉੱਚਾ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਜਿਸ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਉਹ ਮੁਕਤ ਨਾ ਹੋ ਜਾਵੇ। .

(ਪਰਾ 15)

B. ਗੁਡ ਗਵਰਨੈਂਸ ਅਤੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ - ਜਨਤਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਕਰਨ, ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕਰਨ ਅਤੇ ਤੁਰੰਤ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਹਰੇਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਲਈ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਵੱਖਰੀਆਂ ਟੀਮਾਂ ਗਠਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਅੱਗੋਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਪੂਰੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹੋਣ, ਜੋ ਕਿ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਾਰਨਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਡੀਪ ਫ੍ਰੀਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਰੱਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹੋਣ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰੇ। ਡੀ.ਜੀ.ਪੀ. (ਵਿਜੀਲੈਂਸ)/ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਹਰੇਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਲਈ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਵੱਖਰੀਆਂ ਟੀਮਾਂ ਗਠਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼, ਜਿਸ ਟੀਮ ਵਿੱਚ ਸਬੰਧਤ ਸੀਨੀਅਰ ਪੁਲਿਸ ਕਪਤਾਨ (ਵਿਜੀਲੈਂਸ) ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ। ਸਬੰਧਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਐਸ.ਪੀ. ਦੇ ਰੈਂਕ ਤੋਂ ਘੱਟ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ, ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕਰਨ ਅਤੇ ਤੁਰੰਤ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ। ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਚਲਾਨ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਤੱਕ ਇਸ ਕੇਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲੋੜੀਂਦੇ ਕਦਮਾਂ ਦੀ ਹਰ 20 ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਤੇ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕਰੇਗਾ।

(ਪਰਾ 15)

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਐਡਵੋਕੇਟ ਡੀ.ਐਸ.

ਪ੍ਰੀਤਇੰਦਰ ਐਸ. ਆਹਲੂਵਾਲੀਆ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਐਮੀਕਸ ਕਰੀਏ।

ਅਮਿਤ ਐਸ ਸੇਠੀ, ਐਡੀ. ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ, ਪੰਜਾਬ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 4/ਰਾਜ ਲਈ।

ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. 5 ਅਤੇ 6 ਲਈ ਕੋਈ ਨਹੀਂ।

ਐਨਪੀਐਸ ਮਾਨ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 7 ਲਈ।

ਫਤਿਹ ਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਜੇ.

(1) “ਸੱਤਾ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਅਤੇ ਪੂਰਨ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਕਰਦੀ ਹੈ” ਇਤਿਹਾਸਕ ਲੇਖਾਂ ਅਤੇ ਅਧਿਐਨਾਂ ਵਿੱਚ 125 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਲਾਰਡ ਐਕਟਨ ਦੇ ਇਹ ਸ਼ਬਦ, ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਬਦਲਦੇ ਜੀਵਨ ਸ਼ੈਲੀ ਦੇ ਇਸ ਆਧੁਨਿਕ ਯੁੱਗ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਜੇ ਵੀ ਚੰਗੇ ਹਨ। ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਸੰਬੰਧ ਰਹਿੰਦ-ਖੂੰਹਦ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 482 (ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, 'ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ.') ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਤਰਜੀਹੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 4 ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਜਨਤਕ ਫੰਡਾਂ ਦੇ ਗਬਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 5 ਤੋਂ 7 ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ।

(*Fateh Deep Singh, J.*)

(2) ਅਸਲ ਪਿਛੋਕੜ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 5 ਸਬੰਧਤ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਮਹਿਮਦਵਾਲ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਪੂਰਥਲਾ ਦਾ ਸਰਪੰਚ ਸੀ ਜੋ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 4, 6 ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕਮਾਂਡ ਅਤੇ ਕੰਟਰੋਲ ਅਧੀਨ ਸੀ। ਅਤੇ 7. ਇਹ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਬੇਘਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਘਰ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ 'ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਆਵਾਸ ਯੋਜਨਾ' (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਸਕੀਮ' ਵਜੋਂ ਜਾਣੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ) ਵਜੋਂ ਜਾਣੀ ਜਾਂਦੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸਰਕਾਰੀ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਿੰਡਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਾਂਟਾਂ ਵੰਡੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ.5 ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਸਤੁਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸਦੀ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਸਕੀਮ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲਤਾ ਨਾਲ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 5 ਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 4, 6 ਅਤੇ 7 ਨਾਲ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਕਰਕੇ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਰਚੀ, ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਲਾਭਾਂ ਅਤੇ ਲਾਭਾਂ ਲਈ, ਇਸ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਗ੍ਰਾਂਟ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ / ਗਬਨ / ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਸਹੂਲਤ ਵੀ ਦਿੱਤੀ। ਅਯੋਗ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਜੋ ਇਸ ਸਕੀਮ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੇ ਅਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਆਪਣੇ ਮਕਾਨ ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਸਨ। ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਹਿ-ਪਿੰਡ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ 'ਤੇ ਸੀ, ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚਾਂ (ਅਨੈਕਸਰ P9 ਅਤੇ P10) ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਰਪੰਚ/ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ. 5 ਨੂੰ ਭੁੱਲ ਅਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ। ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਝੂਠੇ ਦਸਤਖਤ/ਅੰਗੂਠੇ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਲਗਾਏ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਜਾਅਲੀ ਅਤੇ ਮਨਘੜਤ ਵੀ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਸੰਬੰਧੀ ਤਿੰਨ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਸੀ.ਡਬਲਯੂ.ਪੀ. ਨੰ. 9567 2013 ਦੇ; 2013 ਦਾ ਸੀਡਬਲਯੂਪੀ ਨੰਬਰ 25222 ਅਤੇ 2014 ਦਾ ਸੀਡਬਲਯੂਪੀ ਨੰਬਰ 15873 ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਬੀਡੀਪੀਓ ਨੂੰ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਡਿਪਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ (ਹੈਡਕੁਆਰਟਰ), ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੜਾਵਾਂ 'ਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਦਫਤਰੀ ਪੱਤਰਾਂ (ਅਨੈਕਸਰ P13 ਅਤੇ P14) ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੰ. 5 ਤੋਂ 7 ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ, ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਵੀ ਕੋਈ ਲਾਭਕਾਰੀ ਨਤੀਜੇ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲੇ। ਬਾਅਦ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਤੋਂ ਨਿਰਾਸ਼ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਇਹਨਾਂ ਇਲਜ਼ਾਮਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ, ਨਾਰਾਜ਼ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਤੁਰੰਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ।

(3) ਸਮੇਂ ਦੇ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਬਿੰਦੂਆਂ 'ਤੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਵਾਬਾਂ ਦੇ ਦੋ ਸੈੱਟਾਂ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦਾ ਇਕਸੁਰਤਾ ਵਾਲਾ ਸਟੈਂਡ, ਇੱਕ ਅਸਪਸ਼ਟ ਅਤੇ ਅਸਪਸ਼ਟ ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ 26.11.2012 ਨੂੰ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਬਿਊਰੋ, ਦੇ ਦਫਤਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਪਿੰਡ ਮਹਿਮਦਵਾਲ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਪੂਰਥਲਾ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਦੇ ਸਰਪੰਚ ਦੇ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਵਿਰੁੱਧ ਪਰ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪੱਤਰ ਨੰ.10/14/07 ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ-

3BA/11606 (Fateh Dean Singh J.) ਮਿਤੀ 28.07.2007 ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤਾਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ R-1/T, ਜਿਸਨੂੰ ਅਨੁਲੱਗ R-3/T ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਕਿ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਪੰਚਾਇਤ ਵਿਰੁੱਧ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਸਬੰਧਤ ਵਿਭਾਗ ਤੋਂ ਜਾਂਚ ਕਰਵਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਪੰਚਾਇਤ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਗਲਤੀ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਹੀ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਵਿਭਾਗ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਉੱਤਰਦਾਇਕ ਨੰਬਰ 5 ਆਸਾ ਸਿੰਘ (ਹੁਣ ਸਾਬਕਾ ਸਰਪੰਚ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਪੰਚ) ਵਿਰੁੱਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਪੱਤਰ ਨੰਬਰ 6/ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 46/12-ਕਪੂਰਥਲਾ-ਸ/2259 ਮਿਤੀ 18.03.2016 ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਸਾਬਕਾ ਸਰਪੰਚ ਨੂੰ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਪੰਚਾਇਤੀ ਫੰਡਾਂ ਦੇ 4,72,000/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਗਬਨ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਸਬੰਧੀ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ ਐਕਟ, 1994 ਦੀ ਧਾਰਾ 20 ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਉਸ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਸ ਸਭ ਤੋਂ, ਇਹ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਰਾਜ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਅਮਿਤ ਸਿੰਘ ਸੇਠੀ, ਵਧੀਕ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ, ਪੰਜਾਬ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਆਸਾ ਸਿੰਘ ਉੱਤਰਦਾਇਕ ਨੰਬਰ 5 ਨੂੰ ਪੰਚਾਇਤੀ ਫੰਡਾਂ ਦੀ ਗਬਨ ਕਰਨ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(4) ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਕਾਫੀ ਰੌਲਾ-ਰੱਪਾ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਸਮੇਂ 'ਤੇ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 5 'ਪਬਲਿਕ ਸਰਵੈਂਟ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਸੀ, ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਇਹ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਟਕਣਾ ਹੈ। ਪਿੰਡ ਦੇ ਤਤਕਾਲੀ ਸਰਪੰਚ ਵੱਲੋਂ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸੰਭਾਵਤ ਨਤੀਜੇ ਨਿਕਲ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਕੇਂਦਰੀ ਜਾਂਚ ਬਿਊਰੋ, ਬੈਂਕ ਸਿਕਿਓਰਿਟੀਜ਼ ਐਂਡ ਫਰਾਡ ਸੈੱਲ ਬਨਾਮ ਰਮੇਸ਼ ਗੋਲੀ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਤੋਂ ਸਹਾਇਤਾ ਮੰਗਦੀ ਹੈ 1 ਜਿਥੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ 'ਪਬਲਿਕ ਸਰਵੈਂਟ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਿਆਪਕ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਵਿਸਤਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 2 (c) ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰੋਕੂ ਐਕਟ, 1988 (ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, 'ਪੀਸੀ ਐਕਟ') ਜੋ ਇਸਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ:

“2.(c) “ਜਨ ਸੇਵਕ” ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ-

- (i) ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਜਾਂ ਤਨਖਾਹ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਜਨਤਕ ਫਰਜ਼ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਲਈ ਫੀਸ ਜਾਂ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਮਿਹਨਤਾਨਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ;
- (ii) ਸਥਾਨਕ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਜਾਂ ਤਨਖਾਹ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ;

(iii) ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 617 ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੇਂਦਰੀ, ਸੂਬਾਈ ਜਾਂ ਰਾਜ ਐਕਟ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਅਥਾਰਟੀ ਜਾਂ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਮਾਲਕੀ ਜਾਂ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਜਾਂ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੰਸਥਾ ਜਾਂ ਸਰਕਾਰੀ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਸੇਵਾ ਜਾਂ ਤਨਖਾਹ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ, 1956;

(iv) ਕੋਈ ਵੀ ਜੱਜ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਡਿਸਚਾਰਜ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਸਮੇਤ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਸਮੂਹ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ, ਕੋਈ ਨਿਰਣਾਇਕ ਕਾਰਜ;

(v) ਨਿਆਂ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਡਿਊਟੀ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਲਿਕਵੀਡੇਟਰ, ਰਿਸੀਵਰ ਜਾਂ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ;

(vi) ਕੋਈ ਵੀ ਸਾਲਸ ਜਾਂ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਨਿਆਂ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਸਮਰੱਥ ਜਨਤਕ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲੇ ਜਾਂ ਰਿਪੋਰਟ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ;

(vii) ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਕੋਈ ਅਹੁਦਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਤਿਆਰ ਕਰਨ, ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨ, ਰੱਖ-ਰਖਾਵ ਕਰਨ ਜਾਂ ਸੋਧਣ ਜਾਂ ਚੋਣ ਕਰਵਾਉਣ ਜਾਂ ਚੋਣ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ;

(viii) ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਕੋਈ ਅਹੁਦਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਹ ਅਧਿਕਾਰਤ ਹੈ ਜਾਂ ਕੋਈ ਜਨਤਕ ਡਿਊਟੀ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ;

(ix) ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਖੇਤੀਬਾੜੀ, ਉਦਯੋਗ, ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਬੈਂਕਿੰਗ ਵਿੱਚ ਰੁੱਝੀ ਹੋਈ ਰਜਿਸਟਰਡ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਸਕੱਤਰ ਜਾਂ ਹੋਰ ਅਹੁਦੇਦਾਰ ਹੈ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਕਿਸੇ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਕੋਈ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਕੇਂਦਰੀ, ਸੂਬਾਈ ਜਾਂ ਰਾਜ ਐਕਟ, ਜਾਂ ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ, 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 617 ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਮਲਕੀਅਤ ਜਾਂ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਜਾਂ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਿਸੇ ਅਥਾਰਟੀ ਜਾਂ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਅਧੀਨ;

(x) ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੇਵਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਜਾਂ ਬੋਰਡ ਦਾ ਚੇਅਰਮੈਨ, ਮੈਂਬਰ ਜਾਂ ਕਰਮਚਾਰੀ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਾਮ ਨਾਲ, ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਜਾਂ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕੋਈ ਚੋਣ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕਿਸੇ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਹੈ। ਜਾਂ ਬੋਰਡ;

(xi) ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਵਾਈਸ-ਚਾਂਸਲਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਗਵਰਨਿੰਗ ਬਾਡੀ ਦਾ

ਮੈਂਬਰ, ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ, ਰੀਡਰ, ਲੈਕਚਰਾਰ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਅਧਿਆਪਕ ਜਾਂ ਕਰਮਚਾਰੀ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਹੁਦਿਆਂ ਨਾਲ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਕਿਸੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਜਨਤਕ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਜਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ;

(xii) ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵਿਦਿਅਕ, ਵਿਗਿਆਨਕ, ਸਮਾਜਿਕ, ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸੰਸਥਾ ਦਾ ਅਹੁਦੇਦਾਰ ਜਾਂ ਕਰਮਚਾਰੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਕੋਈ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਕੋਈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ, ਜਾਂ ਸਥਾਨਕ ਜਾਂ ਹੋਰ ਜਨਤਕ ਅਥਾਰਟੀ।

ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ 1 - ਉਪਰੋਕਤ ਉਪ ਧਾਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜਨਤਕ ਸੇਵਕ ਹਨ, ਭਾਵੇਂ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨਾ।

ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ 2 - ਜਿੱਥੇ ਕਿਤੇ ਵੀ "ਪਬਲਿਕ ਸਰਵੈਂਟ" ਸ਼ਬਦ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਹਰ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਸੇਵਕ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਅਸਲ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਰੱਖਣ ਦੇ ਉਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਜੋ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਕਸ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।"

(5) ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਵਿਸਤਾਰ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ ਅੱਗੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪੀਸੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (ਸੀ) ਦੀ ਧਾਰਾ (viii) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਅਹੁਦਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਹ ਅਧਿਕਾਰਤ ਹੈ ਜਾਂ ਕੋਈ ਜਨਤਕ ਡਿਊਟੀ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਸੇਵਕ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (ਬੀ) 'ਜਨਤਕ ਡਿਊਟੀ' ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰਾਜ, ਜਨਤਾ ਜਾਂ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦਾ ਹਿੱਤ ਹੈ। ਹੋਰ ਤਾਂ ਹੋਰ, ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 21 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, 'ਪਬਲਿਕ ਸਰਵੈਂਟ' ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਅਤੇ ਵਿਆਪਕ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ:

"21. 'ਪਬਲਿਕ ਸਰਵੈਂਟ' - 'ਪਬਲਿਕ ਸਰਵੈਂਟ' ਸ਼ਬਦ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਜੋ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਰਣਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੇ ਹਨ; ਅਰਥਾਤ:-

ਦੂਜਾ - ਮਿਲਟਰੀ ਵਿੱਚ ਹਰ ਕਮਿਸ਼ਨਡ ਅਫਸਰ;

ਤੀਸਰਾ - ਹਰੇਕ ਜੱਜ ਸਮੇਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਡਿਸਚਾਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਵਿਅਕਤੀ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਖੁਦ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਸਮੂਹ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ, ਕੋਈ

ਨਿਰਣਾਇਕ ਕਾਰਜ;

ਚੌਥਾ - ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹਰੇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ (ਇੱਕ ਲਿਕਵੀਡੇਟਰ, ਰਿਸੀਵਰ ਜਾਂ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸਮੇਤ) ਜਿਸਦਾ ਫਰਜ਼ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵਜੋਂ ਹੈ, ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਤੱਥ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਜਾਂ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰਨਾ, ਜਾਂ ਕੋਈ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਬਣਾਉਣਾ, ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਰਨਾ, ਜਾਂ ਰੱਖਣਾ, ਜਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਚਾਰਜ ਲੈਣਾ ਜਾਂ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨਾ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਨਿਆਂਇਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣਾ, ਜਾਂ ਕੋਈ ਸਹੂੰ ਚੁਕਾਉਣਾ, ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਤਰਤੀਬ ਦੇਣਾ, ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣ ਲਈ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਫਰਜ਼ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ;

ਪੰਜਵਾਂ - ਹਰ ਜਿਊਰੀਮੈਨ, ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਜਾਂ ਪੰਚਾਇਤ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਜੋ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਜਨਤਕ ਸੇਵਕ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦਾ ਹੈ;

ਛੇਵਾਂ - ਹਰ ਸਾਲਸ ਜਾਂ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਨਿਆਂ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਮਰੱਥ ਜਨਤਕ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲੇ ਜਾਂ ਰਿਪੋਰਟ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ;

ਸੱਤਵਾਂ - ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਕੋਈ ਵੀ ਅਹੁਦਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਕਾਰਨ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕੈਦ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਜਾਂ ਰੱਖਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ;

ਅੱਠਵਾਂ - ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਹਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਿਸਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵਜੋਂ, ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ, ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣਾ, ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਆਂ ਦੇ ਕਟਹਿਰੇ ਵਿਚ ਲਿਆਉਣਾ, ਜਾਂ ਜਨਤਕ ਸਿਹਤ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਜਾਂ ਸਹੂਲਤ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨਾ; ਨੌਵਾਂ - ਹਰੇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਿਸਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵਜੋਂ, ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕੋਈ ਜਾਇਦਾਦ ਲੈਣਾ, ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ, ਰੱਖਣਾ ਜਾਂ ਖਰਚਣਾ, ਜਾਂ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕੋਈ ਸਰਵੇਖਣ, ਮੁਲਾਂਕਣ ਜਾਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕਰਨਾ, ਜਾਂ ਮਾਲੀਆ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣਾ।, ਜਾਂ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ, ਜਾਂ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰਨ ਲਈ, ਜਾਂ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਹਿੱਤਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੋਈ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਬਣਾਉਣ, ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਰੱਖਣ ਲਈ, ਜਾਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿੱਤੀ ਹਿੱਤ;

ਦਸਵਾਂ - ਹਰੇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਿਸਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵਜੋਂ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਲੈਣਾ, ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ, ਰੱਖਣਾ ਜਾਂ ਖਰਚਣਾ, ਕੋਈ ਸਰਵੇਖਣ ਜਾਂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਪਿੰਡ, ਕਸਬੇ ਜਾਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਕਿਸੇ ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖ ਸਾਂਝੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕੋਈ ਦਰ ਜਾਂ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣਾ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਪਿੰਡ, ਕਸਬੇ ਜਾਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਬਣਾਉਣਾ,

ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਰੱਖਣਾ;

ਗਿਆਰ੍ਹਵਾਂ - ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਕੋਈ ਵੀ ਅਹੁਦਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਤਿਆਰ ਕਰਨ, ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨ, ਰੱਖ-ਰਖਾਵ ਕਰਨ ਜਾਂ ਸੋਧਣ ਜਾਂ ਚੋਣ ਕਰਵਾਉਣ ਜਾਂ ਚੋਣ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ; ਬਾਰ੍ਹਵਾਂ - ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ -

a) ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਜਾਂ ਤਨਖਾਹ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਜਨਤਕ ਫਰਜ਼ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਲਈ ਫੀਸ ਜਾਂ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਮਿਹਨਤਾਨਾ;

(a) ਕਿਸੇ ਸਥਾਨਕ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਜਾਂ ਤਨਖਾਹ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਕੋਂਦਰੀ, ਸੂਬਾਈ ਜਾਂ ਰਾਜ ਐਕਟ ਜਾਂ ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ, 1956 (1956 ਦਾ 1) ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 617 ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇੱਕ ਕੋਂਦਰੀ, ਸੂਬਾਈ ਜਾਂ ਰਾਜ ਐਕਟ ਜਾਂ ਇੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ।

(6) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਰਾਜ ਦੇ ਵਕੀਲ ਲਈ ਲਾਭ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਕੋਈ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਨਹੀਂ ਛੱਡਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਆਪਣੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 5 ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰੋਕੂ ਐਕਟ, 1988 ਜਾਂ 'ਪਬਲਿਕ ਸਰਵੈਂਟ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਲੈ ਜਾ ਸਕੇ।

(7) ਅਗਲਾ ਸਵਾਲ ਜੋ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਇਹ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਘੁੰਮਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਇਕ ਨੰਬਰ 5 ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਪੂਰਵ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਸਰਪੰਚ ਵਜੋਂ ਆਪਣੀ ਹੈਸੀਅਤ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਹਿ-ਜਵਾਬਦਾਰਾਂ ਨੰ. 6 ਤੋਂ 7 ਦੇ ਨਾਲ ਉਸ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿਚ ਉਸ ਦੇ ਕਰਤੱਵ, ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਹਨ, ਜਿਸ ਲਈ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਵਿਨੀਤ ਨਰਾਇਣ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ 2 ਤੋਂ ਸਮਰਥਨ ਮੰਗਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਸਨ। ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦਾ ਵਾਜ਼ਬ ਸ਼ੱਕ ਹੈ, ਉਸ ਨਾਲ ਬਰਾਬਰ ਦਾ ਸਲੂਕ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵ ਰੱਖਦੀ ਹੈ; ਅਤੇ ਸਿੱਧੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦਾ ਇਲਜ਼ਾਮ ਸਿੱਧੇ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਨੁਮਾਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਰਗੀਕ੍ਰਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਤਤਕਾਲੀ ਸਰਪੰਚ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਜਨਤਕ ਫੰਡਾਂ ਦੇ ਗਬਨ ਦੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਲੜੀ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸਿੱਧੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਪੁਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹੋਰ ਕਾਰਕ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪਰਾਧੀ ਦਾ ਪੱਧਰ ਅਤੇ ਰੁਤਬਾ ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਅਤੇ ਅਰਥਹੀਣ ਹੋ

ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਲਈ, ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 197 ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. 5 ਦਾ ਸਰਪੰਚ ਹੋਣਾ ਬੰਦ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਕੋਲ ਹੈ। ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਪੂਰਵ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਸਹਿ-ਜਵਾਬਦਾਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਜਨਤਕ ਫਰਜ਼ਾਂ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ, 'ਪੂਰਵ ਮਨਜ਼ੂਰੀ' ਦੇ ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਛਤਰ-ਛਾਇਆ ਹੇਠ ਨਹੀਂ ਛੁਪ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਚਰਣ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਜਨਤਕ ਫਰਜ਼ਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ ਜਾਂ ਹੈ ਕੋਈ ਵੀ ਸਿੱਧਾ ਗਠਜੋੜ, ਜਿਸ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਲਾਭ ਸਿੰਘ ' ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ³।

(8) ਸਰਕਾਰੀ ਡਿਊਟੀ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਦੌਰਾਨ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਸੇਵਕ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇੱਕ ਸਹਿਯੋਗੀ ਕੰਮ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਉਸੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜੁੜਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਜਨਤਕ ਫੰਡਾਂ/ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਕਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਨਤਕ ਕਰਤੱਵਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਜਨਤਕ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ, ਜਿਸ ਲਈ ਸਿਰੀ ਕਿਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਰੱਖੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ⁴। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜਨਤਕ ਸੇਵਕ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਰ ਜ਼ਰਮ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਇਹਨਾਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਰਤੱਵਾਂ ਤੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਵਿਨੀਤ ਨਰਾਇਣ ਦੇ ਕੇਸ (ibid) ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਹ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਲੋਕ ਸੇਵਕ ਉੱਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਰਾਜ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦਾ ਕਾਫ਼ੀ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

(9) ਇੱਕ ਹੋਰ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਮੁੱਦਾ ਜੋ ਬਹਿਸ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਿਆਸੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਾਰਨਾਂ ਲਈ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ। ਮਾਣਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਲਲਿਤਾ ਕੁਮਾਰੀ ਬਨਾਮ ਸਰਕਾਰ ਯੂਪੀ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ⁵ ਜਿਸ 'ਤੇ ਰਾਜ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਿੱਖਿਅਤ ਐਮੀਕਸ ਕਿਊਰੀ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਕਾਫ਼ੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸਹਾਇਤਾ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੇ ਘਟਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਮੁਢਲਾ ਉਦੇਸ਼ ਨਾ ਸਿਰਫ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣਾ ਸੀ ਬਲਕਿ ਨਾਲ ਹੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਨੂੰ

3 2015(1) RCR (CrI.) 287

4 2000(4) RCR(CrI.) 383

5 2013(4) RCR (CrI.) 979

ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਸੀ ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਇੱਕ ਕੁਸ਼ਲ ਮੋਡ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪ੍ਰਤੀਬੰਧਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ " ਆਧੁਨਿਕ ਦਿਨ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ ਲਈ MASCOT ਜਦੋਂ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਇਹ ਆਪਣਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਕਿ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਬਿਊਰੋ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 154(1) ਅਤੇ 157(1) ਦੀ ਉਚਿਤ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਜਦੋਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਆਖਰਕਾਰ ਕਿਸੇ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਏ ਹਨ ਕਿ ਸਰਪੰਚ ਦੁਆਰਾ ਦੂਜੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਨਾਲ ਜਨਤਕ ਫੰਡਾਂ ਦੀ ਗਬਨ ਦੇ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ, ਉਹ ਮਾਮਲੇ ਹਨ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਜ਼ਮੀਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸੀ ਅਤੇ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਬਿਊਰੋ ਲਿਖਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਸੀ। ਪੰਚਾਇਤ ਵਿਭਾਗ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ/ਸਰਪੰਚ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਪੱਖ 'ਤੇ ਇੱਕ ਨਿਰਣਾਇਕ ਖੋਜ, ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਹਨ ਜੋ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਟੈਂਡ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਕਾਰਨ ਜੋ ਸਿਆਸੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨਾਲ ਭਰੇ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਅਸਾਧਾਰਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ, ਜੋ ਕਿ ਸਿਰਫ ਅਸਧਾਰਨ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਸੰਜਮ ਨਾਲ ਅਤੇ ਸੁਚੇਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਲਿਆਈ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਸਿਸਟਮ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ, ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਗੱਲ ਨੂੰ ਘਰ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਐਮੀਕਸ ਕਿਊਰੀ ਨੇ ਡਾ. ਸੁਬਰਾਮਣੀਅਮ ਸਵਾਮੀ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ ⁶ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ; ਲਲਿਤਾ ਕੁਮਾਰੀ ਬਨਾਮ ਸਰਕਾਰ ਯੂਪੀ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ⁷; ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਕਮੇਟੀ ਫਾਰ ਪ੍ਰੋਟੈਕਸ਼ਨ ਆਫ ਡੈਮੋਕਰੇਟਿਕ ਰਾਈਟਸ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ⁸; MC ਮਹਿਤਾ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ ⁹; ਅਤੇ ਮਨੋਹਰ ਲਾਲ ਸ਼ਰਮਾ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ¹⁰।

(10) ਆਪਣੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਸ੍ਰੀ ਅਮਿਤ ਸਿੰਘ ਸੇਠੀ, ਵਧੀਕ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ, ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਅਸ਼ੋਕ ਚੌਧਰੀ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (2002 ਦਾ ਸੀਡਬਲਯੂਪੀ ਨੰਬਰ 9256 15.05.) ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ। (2006), ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਈ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਮੂਹਿਕ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਵਿਨੀਤ ਨਰਾਇਣ ਦੇ ਕੇਸ (ibid) 'ਤੇ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 162 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਜੀਲੈਂਸ 'ਤੇ

62014(2) RCR (CrI.) 822

72013(4) RCR (CrI.) 979

82010(2) RCR(CrI.) 141

92007(1) RCR (CrI.) 266

102014(1) RCR (CrI.) 370

ਅਜਿਹੀਆਂ ਬੇੜੀਆਂ ਲਗਾਈਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੀ ਪੂਰਵ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਲੈਣ ਲਈ ਬਿਊਰੋ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਲਈ ਇੱਕ ਸ਼ਰਤ ਜਿਸ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇੱਕ ਖੋਜ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਧਾਰਾ 154, 155, 156 ਅਤੇ 157 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰਨ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ। ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ

(11) ਇੱਥੇ ਇਹ ਯਾਦ ਕਰਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਬਿਊਰੋ ਨੂੰ ਕ੍ਰਿਸਟਾਚਾਰ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਐਕਟ, 1988। ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਸੀ, ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਨਵੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ ਅਤੇ ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ ਟਰੱਸਟਾਂ ਸਮੇਤ ਖੁਦਮੁਖਤਿਆਰ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅੱਜ ਦੀ ਮਿਤੀ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ। ਕੁਝ ਅਪਵਾਦਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸਾਰੇ ਜਨਤਕ ਸੇਵਕਾਂ ਦਾ ਘੇਰਾਬੰਦੀ ਕਰੇ।

(12) ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਬਿਊਰੋ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੁਮਨਾਮ ਅਤੇ ਜ਼ਾਲਮ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ 'ਤੇ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਤਸਦੀਕਯੋਗ ਕਿਸਮ ਦੇ ਖਾਸ ਦੋਸ਼ ਨਾ ਹੋਣ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਸਬੰਧਤ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬਿਲਕੁਲ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਉਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਪੰਚਾਇਤ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਪੁੱਛ-ਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਆਖਰਕਾਰ ਇਸ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਏ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਜਨਤਕ ਫੰਡਾਂ ਦੀ ਗਬਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। 4,72,000/- ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਦੌਰਾਨ। ਇਸ ਲਈ ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 20 ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਹਿਜ਼ ਬਰੀ ਹੋਣਾ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿਚ ਅਰਥਹੀਣ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਇਸ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਦੀ ਸਿਆਸੀ ਚਾਲ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਛੱਤ ਹੋਣ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਖੋਹ ਲਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਸਵੇਦਨਸ਼ੀਲਤਾ ਨਾਲ ਲੈਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਮਾਜਿਕ ਪਰਿਵਰਤਨ ਅਤੇ ਉੱਨਤੀ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਧਾਰ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਘੁਪਲੇ, ਨਾ ਕਿ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਣਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਜ਼ਮੀਨੀ ਪੱਧਰ ਦੇ ਸਿਆਸੀ ਸਮਰਥਕਾਂ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਕਮਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਆਸਾਨ ਸਾਧਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਜੇ ਕੁਮਾਰ ਤਿਆਗੀ 11 ਬਨਾਮ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਐਨਸੀਟੀ ਰਾਜ ਤੋਂ ਸਮਰਥਨ ਮੰਗਿਆ ਗਿਆ, ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਸਵਾਲ ਉੱਠਿਆ ਕਿ ਕੀ ਵਿਭਾਗੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬਰੀ ਹੋਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਅਜਿਹੇ ਸਾਰੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਭਾਗੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਬਰੀ ਹੋਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ

ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇੱਕ ਕੈਟੋਨਾ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵਿਭਾਗੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਬਰੀ ਹੋਣ ਨਾਲ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਬਰੀ ਜਾਂ ਬਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਵਿਭਾਗੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤ ਦੀ ਤਾਕਤ ਫੌਜਦਾਰੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿੱਚ ਘੱਟ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਰਾਜ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਇਹ ਦਲੀਲ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਡਿੱਗ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਉਸ ਲਈ ਇਹ ਸਾਰਥਕ ਫਲ ਹੈ ਕਿ ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਨੋਟਿਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਆਸਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 5 ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

(13) ਸਭ ਤੋਂ ਗਰਮ ਬਹਿਸ ਵਾਲਾ ਮੁੱਦਾ ਜੋ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਨੁਕਤੇ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਉਲਝਣ ਦਿਖਾਉਣ ਤੋਂ ਗੁਰੇਜ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਕੀ ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਸਰਕੂਲਰ (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ R-1/T) ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਓਵਰਰਾਈਡ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸਦਾ ਜਵਾਬ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਿਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕੋਰਟ ਨੇ ਸੈਂਟਰਲ ਬਿਊਰੋ ਆਫ ਇਨਵੈਸਟੀਗੇਸ਼ਨ, ਬੈਂਕ ਸਕਿਓਰਿਟੀਜ਼ ਐਂਡ ਫਰਾਡ ਸੈੱਲ ਬਨਾਮ ਰਮੇਸ਼ ਗੋਲੀ (ibid) ਤੋਂ ਸਮਰਥਨ ਮੰਗਿਆ, ਜਿੱਥੇ ਮਾਣਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸਥਿਤੀ ਬਹੁਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸੰਤ ਦੇ ਕੇਸ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਕਿੱਥੇ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ। ਰਾਮ ਸ਼ਰਮਾ ਬਨਾਮ ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ 12 ਦੇ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਕਿ “ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਸੋਧ ਜਾਂ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ, ਪਰ ਜੇਕਰ ਨਿਯਮ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਚੁੱਪ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਸਰਕਾਰ ਪਾੜੇ ਨੂੰ ਭਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਮੁੱਦੇ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਹਦਾਇਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਨਾਲ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦੀਆਂ।”

(14) ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਸਰਕੂਲਰ (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ R-1/T) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਨਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਵਿਧਾਨਿਕ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਨੂੰ ਸਬੰਧਿਤ ਪੱਤਰ-ਵਿਹਾਰ ਹੈ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਵਧੀਕ ਸਕੱਤਰ (ਵਿਜੀਲੈਂਸ) ਨੇ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਬਿਊਰੋ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਮੰਤਰੀ, ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਮਾਨਯੋਗ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਵਿਭਾਗ ਜਾਅਲੀ ਅਤੇ ਝੂਠੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦੇ ਕੇ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਤੰਗ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮਾਨਯੋਗ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਇੱਛਾ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ 'ਤੇ ਸਬੰਧਿਤ ਵਿਭਾਗ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਬਿਊਰੋ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਬਿਊਰੋ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਹੈ।

(15) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ, ਭਾਵੇਂ ਢਿੱਲੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ੋਰ ਅਤੇ ਸ਼ਿੱਦਤ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਧਾਨਕਾਰ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਮੁਖੀ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਇੱਛਾ ਕਾਨੂੰਨ

ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਓਵਰਰਾਈਡ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ, ਉਹ ਵੀ ਕੇਂਦਰ ਦੇ। ਵਿਧਾਨ, ਕ੍ਰਿਸਟਾਚਾਰ ਰੋਕੂ ਕਾਨੂੰਨ, 1988 ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਧਾਨਕ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕੁਝ ਕਹੇ ਬਿਨਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਰਕੂਲਰ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਲੰਬਿਤ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਕਾਫੀ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਹੁਕਮ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ।

ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸ਼ਾਸਨ ਜੋ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਾਰੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਅਤੇ ਸਤਿਕਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਸੇ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖੰਡਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ (ਅਨੈਕਸਚਰ R-1/T ਜਾਂ R-3/T) ਵਾਲੇ ਪੁਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪੱਤਰ/ਸਰਕੂਲਰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਮਾੜੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਧਾਰਾ 482 ਸੀਆਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ. 1, 2 ਅਤੇ 3 ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ (ਅਨੈਕਸਚਰ P4) 'ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਤਰਕਪੂਰਨ ਸਿੱਟੇ ਤੱਕ ਤੁਰੰਤ ਉਚਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਮੁਨਾਸਿਬ ਸਮਝਦੀ ਹੈ। ਦੋਸ਼ੀਆਂ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਜੇ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਅਤੇ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿੰਨਾ ਵੀ ਉੱਚਾ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਜਿਸ ਕਿਸੇ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਉਹ ਬਖਸ਼ਿਆ ਨਾ ਜਾਵੇ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਪੂਰੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹੋਣ, ਜੋ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਾਰਨਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਡੀਪ ਫ੍ਰੀਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਰੱਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹੋਣ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰੇ। ਡੀ.ਜੀ.ਪੀ.(ਵਿਜੀਲੈਂਸ)/ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬ, ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਹਰੇਕ ਜ਼ਿਲੇ ਲਈ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਵੱਖਰੀਆਂ ਟੀਮਾਂ ਗਠਿਤ ਕਰਨਗੇ, ਜਿਸ ਟੀਮ ਵਿੱਚ ਸਬੰਧਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਸਬੰਧਤ ਸੀਨੀਅਰ ਪੁਲਿਸ ਕਪਤਾਨ (ਵਿਜੀਲੈਂਸ) ਅਤੇ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ। ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਦੇ ਰੈਂਕ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ, ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕਰਨ ਅਤੇ ਤੁਰੰਤ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ। ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਚਲਾਨ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਤੱਕ ਇਸ ਕੇਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲੋੜੀਂਦੇ ਕਦਮਾਂ ਦੀ ਹਰ 20 ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਤੇ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕਰੇਗਾ।

(16) ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਹੈ।

ਐਸ ਗੁਪਤਾ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼

ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਡੋਲਮਿਨ